

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s'ondsdays, s'donderdays en zaterdays. Men schryft in te Tongeren by M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletozending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " " " 8 fr. buiten " "
 Een blad afzonderlyk 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel 15 " "
 De reklamen 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht dandelyk mit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheldene achtereenvolgende keeren gegeven genietten voordelicheit conditien.

TONGEREN, DEN 29 SEPTEMBER.

Studiebeurzen.

De kwakzalverij der doktrinaire bladen over de studiebeurzen der universiteit van Leuven duert nog immer voort: hun doelwit is den Senaat aen te stuwen tot de stemming der hatelyke wet, die eenen waerachtigen roof zou bekrachtigen. Wat echter die bladen hunne lezers niet bekend maken, is:

1° Dat de studiebeurzen in kwestie gesticht zyn door de katholieke familien uit Holland, Ierland en andere gewesten, in het tydvak toen de zoo genoemde hervorming zich te vuer en te zweerd wilde opdringen, de kerken geplunderd en verwoest, de katholieke priesters door de beeldstormers vermoord werden;

2° Dat de beurzen gesticht zyn op de stellige voorwaarden dat ze genoten moeten worden door de katholieke leerlingen, die aen de katholieke Hoogeschool van Leuven hunne studien zullen doen.

Wat de slimmerikken ook verzwijgen is, dat reeds by de aanbidding van het wetsontwerp door het doctrinair ministerie, de Nederlandsche gezant by ons Hof, uit naam der katholieke stichters van het land, officieel geprotesteerd heeft tegen de ontrooving der beurzen aen de Leuvense Universiteit, en de aertsbisschoppen van Ierland dat voorbeeld gevolgd hebben.

De stemming der schandige wet ware dus het al geheele verlies dier beurzen voor ons land.

En zeggen dat er eene massa onnoozelaers zyn, die de bespottelyke deklamatiën der verslaefde ministeriele penlakeijen voor goede munt nemen!

Men schryft uit Brugge, 25 september:

Gisteren namiddag kondigde het gelui der klokken van de kathedrael en van de andere kerken der stad aen, dat Z. H. Mgr Faict, in het konsistorie donderdag door den Paus te Rome gehouden, tot bisschop van Brugge was benoemd. Deze tyding om 8 ure 's morgens met den telegraaf toegekomen, was in een oogenblik door geheel de stad bekend, en werd met eene levendige voldoening onthaeld.

Des middags werd het nationale vaendel op den toren der kathedrael opgehesen, en des namiddags zag men insgelijks in vele straten de nationale kleuren aen de huizen wapperen, voornamelyk in de Zuid- en Steenstraten.

Het kapittel der hoofdkerk, benevens de andere geestelykheid van de stad, en voorname ingezetenen zyn den nieuw benoemden bisschop over zyne verheffing gaen geluk wenschen.

In het seminarie, waer Mgr Faict de geestelyke retraite eindigde, had er gisteren middag eene aendoenlyke plegtigheid plaats. Zoo haest de nieuwe prelaat in de eetzael verscheen, heeft een donderend handgeklap van al de aenwezige priesters hem begroet. Dry a vier maal werden die toejuichingen op de hertelyke wyze herhaeld.

Mgr Bruneel, voorzitter van het seminarie, heeft alsdan het woord genomen, en na eene welverdiende hulde aen de nagedachtenis van Mgr Malou gebragt te hebben, wenschte hy zynen opvolger hertelyk geluk: hy zegde hoe verheugd hy was zyn ouden leerling en zyn ouden ambtgenoot als professor, nu tot de weerdigheid van bisschop verheven te zien. De woorden van Mgr Bruneel werden herhaelde malen toegejuicht.

M. Van Hove, overste van het klein seminarie van Rousselaere, stuerde in name der kollegiën van het bisdom, de levendigste gelukwenschingen toe aen den nieuw verheven bisschop: hy haelde het goede aen, door Mgr Faict aen de onderwys-gestichten van het bisdom bewezen, en vroeg hem hetzelfde te willen voortzetten. Namens de oversten en professors der bisschoppelyke kollegiën, verzocht hy Mgr Faict de hulde te aenveerden van een berderlyken ring, dien zy hem later zouden aenbieden. M. Van Hove, wiens welsprekendheid gekend is, heeft zichzelf in die aanspraak overtroffen. Iedereen juichte hem herhaelde malen toe.

Vervolgens nam Mgr Faict, zigbaer aengedaen, het woord en na de hartelykste dankzeggingen, beloofde hy alles te doen wat in zyne magt was voor het welzyn des bisdoms en voor het katholiek onderwys. « Wy waren vrienden in 't verledene, » zegde hy, « wy zyn vrienden in het tegenwoordige, wy zullen het zyn en blyven in het toekomstige, tot den dood, elkander helpende tot meerdere eere Gods, en tot de verheffing der H. kerk. »

Donderende toejuichingen hebben den nieuw verheven prelaat begroet.

Mgr Joannes-Joseph Faict is geboren te Leflinge, in 1813: hy heeft dus den ouderdom van 51 jaren bereikt. Hy heeft vroeger de bedieningen van professor in 't seminarie van Brugge vervuld, en later degene van overste in het klein seminarie van Rousselaere. In 1856 benoemde Mgr Malou hem tot het ambt van vikaris-generaal des bisdoms.

Des avonds om 8 ure heeft een muziekkorps den nieuwen kerkvoogd met eene serenade vereerd, welk door een aenzienlyke menigte werd bygewoond, en herhaelde malen met handgeklap en levendige toejuichingen begroet werd.

Kunst- en Letternieuws.

Wy sloegen den bal niet mis, toen wy, over eenige weken, eene gunstige recensie opgaven van het fraeije vlaemsche werk, dat onder den titel van Pius IX, *Schetsen uit zyn leven*, verschenen was. Zichier hoe, onder anderen, een dagblad uit Vlaenderen, *Het land van Waes*, dit letterkundig voortbrengsel beoordeelt:

By den drukker Goemaere te Brussel, is verschenen een werk, dat onder alle opzigten verdient aengeprezen te worden: *Pius IX, schetsen uit zyn leven* is een van die boeken, die geschikt zyn om een waer goed te stichten. Wat de letterkunde betreft, laet het weinig of niets te verlangen; het is eene geoeffende pen en een geestig vernuft die hetzelfde hebben voortgebragt. Wy hopen dit zal het laatste werk niet zyn van den talentvollen schryver; hy zal nog meer onze vlaemsche letterkunde verryken met zulke voortbrengselen, die men een wezenlyke *bonne aubaine* mag noemen voor het leergretig vlaemsch publiek.

De goedkeuring en aenbeveling van den zeer eerw. Heer Bogaerts, die zelf een onzer beste vlaemsche letterkundigen is, zegt genoeg welke weerde het boek heeft.

De klergie, de kristene ouders en oversten kunnen geen schooner en tevens meer stichtend werk in de handen buuner kinderen en onderzaten stellen dan deze schetsen uit het leven van Pius IX; zy dienen in alle huisgezinnen gelezen te worden. Waerlyk, zy maken onder alle opzigten een meesterstuk uit: de taal is zuiver en echt vlaemsch, de keus der schetsen uit 's Pauzen leven allerlyst, de beschryvingen allerfraeist, en de geest van het gansche boek zeer godsdienstig. Wie *Pius IX* zal lezen, zal aengenaem verrast, diep bewogen, veel eerbied, heide en dankbaerheid voor den godsdienst en zyn Opperhoofd het boek wegleggen, om hetzelfde nogmaels te hervatten en op nieuw te lezen. Hy zal den wensch uiten dat het van eenieder gelezen wierde, en niet twyfelan of het in staet is van eenen gunstigen invloed op den St-Peters-penning uit te oefenen.

Voegen wy hier nog by, dat dit keurige werk, beslaende 168 bladz. in-12 en versierd met een beste portret van Pius IX, te koop gesteld is tegen den geringen prys van 60 centimen.

Zyeren weg.

Van af aenstaende zaterdag, 1° oktober, zullen de vertreken van den zyeren weg op Luik en op Bilsen veranderd worden. In ons volgend nummer zullen wy de nieuwe uren van vertrek vermelden.

Men schryft uit Brussel, 27 september:

Onze feestien worden voortdurend met een buitengewoon schoon weder begunstigd. Dezen morgen werden ze nogmaels door een salvo van 21 kanonschoten aengekondigd.

Op den middag had in den Augustynen-tempel de openbare zitting plaats der koninklyke Akademie van België, klasse der Schoone Kunsten. Het orkest van het koninklyk konservatorium voerde een onuitgegeven werk uit, een soort van nieuwe nationale hymne van Vieuxtemps.

Reeds van kort na den middag begaf zich eene ontelbare volksmenigte naer het plein van het rondpunt der Schaarbeeksheepoort; de opstyging van den ballon was eerst tegen 4 ure aengemeld, maer men ging er zoo vroeg heen om plaats te hebben. Om binnen de afgepaelde omheining te komen, moest men 5 fr. betalen.

Sedert verscheldene dagen hebben talryke arbeiders aen den ballon gewerkt, om hem in goeden staet te brengen; en dit was waerlyk geene kleine zaak, aengezien hy zoo buitengewoon groot is. Hy heeft eenen inhoud van 6000 kubieke meters.

Om 4 ure kon men niet meer op of omtrent het plein komen; maer er was nog geene kwestie van opstygten. Wel werd de menigte ongeduldig toen het reeds 5 ure sloeg; de ballon moest toch in alle geval eerst goed gevuld zyn

alvorens Nadar en zyne gezellen hunne luchtreis konden onderneemen, en aen dit opvullen werkte men reeds van in den morgen. Het sloeg half zes en het ongeduld krom ten top, vele personen verloren den moed en keerden naer huis, het onderweg aen elk vertellende dat de ballon niet opping, en dat alles maer eene mystifikatie was.

Eindelyk, omtrent 9 ure, werd de ballon losgemaakt en verbleef hy zich langzaam in de hoogte; een poos lang dreef hy boven Brussel en verdween toer in de rigting van Nantes.

Ziehier de namen der tien reizigers van den *Geant*: MM. Nadar; Camiel d'Artois, scheepskapitein; twee helpers; kapitein Sterckx; luitenant Frederix; de Rote, burgerlyke ingenieur; George Barral; Yves Guyot en Nizet Corvilain.

De koning en de gansche koninklyke familie, de jonge prinses er in begrepen, woonden de opstyging by.

Om 9 ure werd er in het rondpunt der Weistraet een vuurwerk afgestoken.

Vandaag en al de dagen dezer week tot zondag, wordt de nationale scheffschieting voortgezet. De prysontdeeling zal in den loop der maand oktober plaats hebben.

Eene depeche meldt, dat de *Geant* maendag avond, een weinig boven Yperen gelukkiglyk is neêrgedaald. Op eene zekere hoogte gekomen zynde, hebben de reizigers een genoeg hevigen oostewind ontmoet, die hen regstreeks naer de zee dreef. Het was half elf toen zy aenlandden. Nog een half uer en zy vielen in zee. De rigting des winds was zoo, dat zy, boven Boulogne, het Kanael in zyne geheele lengte zouden hebben overgetrokken, om vervolgens in den atlantischen Oceaan te komen. De *Geant* was dus wel genoodzaekt zyne reis te verkorten.

Nadar was diagsdag avond te Brussel terug. Talryke personen hebben in het *Hotel de la Poste*, waer hy was afgestapt, een bezoek by hem afgelegd, ten einde eenige byzonderheden zynere luchtreis te vernemen.

Gisteren morgen is voor de regtbank van Antwerpen de zaak opgeroepen van de genaemde Suzanna Vandevelde, oud ongeveer 40 jaren. Deze vrouw leefde sedert lang ten koste van de liggeloovigheid der onnoozele menschen, die haer kwamen raedplegen, want zy was *kaartenlegster*, welk stieltye haer een ruim bestaan opleverde. Thans wordt ze door de policie voor astrologery vervolgd. Er waren 21 getuigen opgeroepen, meestal dienstmeiden, aen welke zy, mits ruime betaling, eene gelukkige toekomst uit de kaart heeft voorzegt. Aen de eene beloofde zy eenen man met pikzwart haar, aen de andere een blonde; schier al de getuigen waren haer voor zaken van minnary te rade gegaen, en ook wel om de daders van gestelene voorwerpen op het spoor te komen. Eene vrouw aen welke zy voorzegt had dat haer kind sterven zou, is van schrik ziek geworden, en kan thans geene getuigenis komen afleggen. De uitspraak van het vonnis is bepaald op aenstaenden vrydag.

Men schryft uit Archies (Henegouwen):

In den nacht tusschen 9 en 10de dezer sloepen er twee zusters, welke deze gemeente bewoonden, in het zelfde bed. Omtrent elf ure storte 't gewelf boven hun hoofd in, en de beide meisjes werden onder het zelfde begraven. Toen de vader, door het gerucht toegesnel in de kamer kwam gelukte het hem slechts eene zynere dochters te redden. De andere, eene meisje van 20 jaren had reeds opgehouden te leven.

Vele personen zelfs de rookers van stiel weten nog niet dat de beste Havana tabak in bladeren in eene oplossing van opium gedopt wordt. De tabak en bladeren in zynen natuerlyken staet, heeft den zelfden geur niet, wanneer hy in eene pyp gerookt wordt. Het is de opium en niet de tabak, die, in de cigaren van eerste kwaliteit den lichten rook en den geurigen damp geeft die hen dompelt in de zalige gewaarwordingen van het rooken. Er zyn in Havana fabrieken waer men voor 20,000 dollaers opium s'jaers verbruikt.

Men vermeldt de volgende opgave van het getal menschen die in de grootste kerken van Europa in kunnen: In de Sint-Peterskerk te Roomen 54,000; in de hoofdkerk van Milanen, 37,000; in Sint-Paulus te Roomen, 25,000; in Sint-Sophia te Constantinopelen, 23,000; in O. L. V. van Parys, 21,000; in de cathedrael van Pisa, 13,000; in Sint Marcus te Venetien, 7,000, enz., enz.

ZONDERLING GEDENKTEKEN. — Aen een verken — in den waren zin des woords — is zeker nog zelden een gedenkteeke opgerigt. Dit vindt men nochtans op het raedhuis te Lunenburg, waer in eene kostbare glazen kast een poot wordt bewaerd van het verken, dat, volgens het daerop gestelde latynsche opschrift « zich beroemd heeft gemaakt door de ontdekking van de Lunenburger zoutbronnen. »